

Гавілей Єлизавета Андріївна
Полторацька Ганна Сергіївна

Харківська державна академія фізичної культури

ОПТИМІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ШКОЛЯРІВ 5-11 КЛАСІВ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Анотація. Наукова стаття присвячена актуальним питанням впровадження інформаційних технологій у навчальний процес з фізичного виховання у загальноосвітніх школах. У дослідженні представлена структура комп'ютерної програми, яка дозволяє вносити бали за виконання нормативів з різних варіативних модулів.

Ключові слова: комп'ютер, програма, школяр, фізичне виховання, варіативний модуль, інформаційні технології.

Abstract. Gaviley E., Poltorarska G. *Optimization of educational process for physical education in schools 5-11 classes by means of information technologies.* The scientific article is devoted to the actual issues of the introduction of information technology in the educational process of physical education in secondary schools. The study presents the structure of a computer program that allows you to make points for the implementation of standards from various variation modules.

Key words: computer, program, student, physical education, variable module, information technologies.

Вступ. Пріоритетним завданням системи фізичного виховання у світлі рекомендацій Національної доктрини розвитку освіти в Україні та в низці супутніх державних документів і програм визначено формування відповідального ставлення людини до власного здоров'я [7]. Сьогодні для підвищення ефективності навчально-виховного процесу ЗНЗ починають усе більше використовувати інформаційні технології. На жаль, ці технології охоплюють навчальний процес із гуманітарних предметів. Застосування ж інформаційних технологій на уроках фізичної культури й позакласних заняттях складає незначну частину.

Практично не створюються програмні продукти для використання в шкільній фізкультурній освіті. Крім того, слабе фінансування не дає можливості оснастити спортивні зали необхідним обладнанням. Сучасний стан означеної проблеми привертає увагу вчених і педагогів-практиків: Т.Ю. Круцевич, Б.М. Шиян, Ж.Л. Козіна, Л.В. Філенко та ін [3, 4].

Місце комп'ютерних програм серед інформаційно-комунікаційних освітніх технологій достатньо детально висвітлено в роботах В.І. Шандригося, Л.В. Денисової, М.А. Ісаченко та працях інших авторів [1, 2, 5].

Але, незважаючи на це, проблематика використання інформаційних технологій у фізичному вихованні школярів потребує детального опрацювання.

Учитель повинен уміти самостійно розробляти інформаційні матеріали та використовувати інші ресурси зі сфери інформаційних технологій. Упровадження новітніх інформаційних технологій і можливостей сучасних комп'ютерних програм відкривають необмежений простір для педагогічної творчості, дозволяючи модернізувати існуючі й упроваджувати новітні технології та форми навчання.

Застосування інформаційних технологій у галузі освіти і безпосередньо в діяльності вчителя фізичної культури стало загальною необхідністю. Упровадження комп'ютерних технологій у навчально-виховний процес навчального закладу полегшить роботу вчителя та забезпечить поступовий перехід освіти на новий, якісний рівень [6].

Отже, актуальність даної роботи полягає в пошуку ефективних шляхів підвищення якості навчального процесу з фізичної культури із використанням інформаційних технологій.

Мета дослідження: розробка програмного засобу фіксації оцінок з фізичної культури у учнів 5-11 класів та його впровадження у навчальний процес.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати стан інформаційного забезпечення фізичного виховання у учнів 5-11 класів.
2. Розробити комп'ютерну програму обліку оцінок з варіативних модулів фізичного виховання учнів 5-11 класів.
3. Встановити доцільність застосування розробленої комп'ютерної програми у навчальному процесі загальноосвітньої школи.

Методи та організація дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення літературних джерел, узагальнення досвіду і практики, анкетування, методи математичної статистики.

Результати дослідження та їх обговорення. Проведений аналіз літературних джерел та інтернет-ресурсів дозволив констатувати, що застосування інформаційних технологій на основі комп'ютерних засобів дає можливість значно спростити процес навчання, а також стає потужним інструментом для вчителів фізичної культури при проведенні фіксації та обліку оцінок учнів. Також були виявлені проблеми, що пов'язані з недостатньою кількістю комп'ютерних розробок для використання на уроках з фізичної культури.

Наші дослідження були направлені на розробку комп'ютерної програми для вчителів фізичної культури. За її допомогою можна вводити оцінки з обраного нормативу будь-якого варіативного модуля, і, що дуже важливо, вести базу даних оцінок. Це дозволяє спростити роботу вчителя з

фізичної культури, робить її зручною та ефективною, і таким чином оптимізує навчальний процес з фізичного виховання.

Аналіз результатів анкетування щодо перевірки ефективності запропонованої комп'ютерної програми «Шкільні нормативи» виявив, що більше половини опитаних (52%) дали їй оцінку «добре». Це приводить до висновку, що після деяких необхідних структурних поправок, програма може бути запропонована до використання у загальноосвітніх навчальних закладах вчителями з фізичної культури.

Висновки. Проблема використання інформаційних технологій у навчальному процесі, а саме у фізичному вихованні, визнається важливою і актуальною. Існує досить велика кількість наукових розробок з цього питання. Отже, створення комп'ютерних засобів для оптимізації навчального процесу у загальноосвітніх навчальних закладах дозволить підвищити рівень вчителів, та може стати потужним інструментом для них при проведенні фіксації та обліку оцінок учнів.

Перспективи подальших досліджень полягають у продовженні розробки у вигляді програми, що не тільки дозволить вести облік оцінювання шкільних нормативів, але й автоматично виконувати статистичну обробку цих даних.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ашанін В.С., Філенко Л.В., Філенко І.Ю., Полторацька Г.С. Оптимізація засобів фізичного виховання при підготовці учнів та студентів 15-17 років з використанням інформаційних технологій. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Чернігів, 2017, 143, 3-7.
2. Денисова Л.В., Бишивець Н.Н., Усиченко В.В. Аналіз анкетних даних в спортивно-педагогічних дослідженнях. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту, 2012, 1, 56-60.
3. Круцевич Т.Ю., Петровский В.В. Управление процессом физического воспитания. Теория и методика физического воспитания, 2003, 348.
4. Філенко Л.В., Полторацька Г.С., Садовий А.С. Алгоритмічні основи створення комп'ютерної програми аналізу оцінок з фізичної культури учнів 5-11 класів. Слобожанський науково-спортивний вісник, 2014, 3 (41), 110-115.
5. Шандригось В.І. Комп'ютеризація праці вчителя фізичного виховання: автореф. дис. к. фіз. вих.: 24.00.02 ЛДІФК, 2002, 24.
6. Maslyak I.P., Shesterova L.Y., Kuzmenko I.A., Bala T.M., Mameshina M.A., Krivoruchko N.V., Zhuk V.O. (2016). «The Influence of the vestibular analyzer functional condition on the physical fitness of school-age children». *Sport science. International scientific journal of kinesiology*, 9,2, 20-27.
7. Filenko L., Poltoratska G., Sadovyi A. Algorithmic foundations of creation computer program of analysis of physical training of students of 5-11 grades evaluations. *Slobozhanskyi gerald of science and sport*, 2014, 3 (41), 38-45.